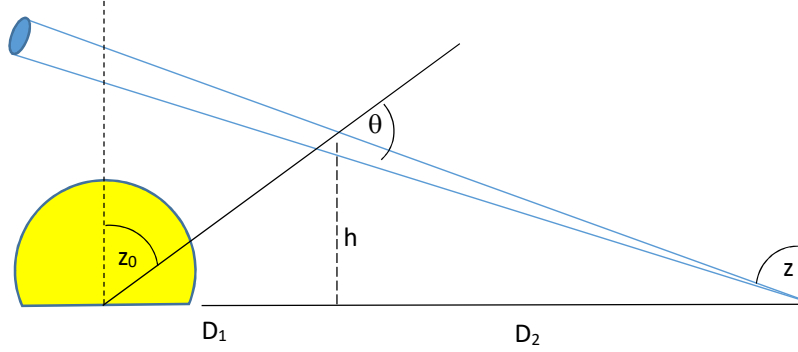

Ferov student vyvinul sw na identifikáciu spektra zdrojov svetla v meste na základe spektrálnych meraní svetelného dómu nad mestom. Dôležité je vedieť ako sa zhruba transformuje spektrum zdroja do spektra oblohy nad mestom. Jednoduchý model je dole:

Zjednodušený model na meranie svetelného zdroja: $\theta = \pi - z - z_0$, $z_0 \in \left[-z, \frac{\pi}{2}\right]$

Meraný signál na zenitovom uhle z:

$$I(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \int_0^\infty \left(\frac{\cos z_0}{h}\right)^2 T(h, z, z_0) k_{sca}(h, \theta) dh \quad (\text{Eq})$$

$$\tan z_0 = \frac{D_1}{h} \quad \tan z = \frac{D_2}{h} \quad h = \frac{D_1 + D_2}{\tan z + \tan z_0} = \frac{D}{\tan z + \tan z_0} \quad dh = -\frac{h^2}{D} \frac{dz_0}{\cos^2 z_0}$$

Preto

$$I(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{1}{D} \int_{-z}^{\pi/2} k_{sca}(\theta) dz_0 \quad (\text{Eq})$$

Predpokladám, že najvýznamnejšia časť signálu pochádza zo spodnej vrstvy atmosféry, kde je kvôli aktívnemu turbulentnému premiešavaniu koncentrácia znečisťujúcich prímiesi málo závislá na výške nad povrchom zeme a preto:

$$k_{sca}(\theta) = \frac{1}{4\pi} [k_R P_R(\theta) + k_A P_A(\theta)] \quad (\text{Eq})$$

kde k_R je koeficient rozptylu pre Rayleighovo rozptýlenie a P_R je zodpovedajúca fázová funkcia rozptylu. Obdobne k_A a P_A sú koeficient rozptylu a fázová funkcia pre aerosolovú komponentu atmosféry.

$$k_{sca}(\theta) = \frac{k_R}{4\pi} \frac{3}{4} (1 + \cos^2 \theta) + \frac{k_A}{4\pi} \frac{1 - g^2}{(1 + g^2 - 2g \cos \theta)^{3/2}} \quad (\text{Eq})$$

Rayleighova zložka intenzity:

$$I_R(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{1}{D} \frac{3k_R}{16\pi} \int_{-z}^{\pi/2} [1 + \cos^2(\pi - z - z_0)] dz_0 = \frac{Q_0}{\cos z} \frac{1}{D} \frac{3k_R}{16\pi} \left(\frac{\pi}{4} + \frac{z}{2} + \frac{\sin 2z}{4} \right) \quad (\text{Eq})$$

Aerosolova zložka intenzity:

$$I_A(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{(1-g^2)}{D} \frac{k_A}{4\pi} \int_{-z}^{\pi/2} \frac{dz_0}{[1+g^2-2g \cos(\pi-z-z_0)]^{3/2}} \quad (\text{Eq})$$

Pretože dominantna zložka signálu pri aerosolovom rozptyle pochádza z dopredného rozptylu, môžeme spodnú hranicu integrovania obmedziť na nulu (teda $z=0.. \pi/2$) a potom dostávame:

$$I_A(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{1}{D} \frac{k_A}{4\pi} \frac{1}{(1-g)} \left\{ E\left(\frac{\pi}{4} + \frac{z}{2}, \frac{4g}{(1+g)^2}\right) - E\left(\frac{z}{2}, \frac{4g}{(1+g)^2}\right) + \right. \\ \left. + \frac{2g}{(1+g)} \left[\frac{\sin z}{\sqrt{1+g^2+2g \cos z}} - \frac{\cos z}{\sqrt{1+g^2-2g \sin z}} \right] \right\} \quad (\text{Eq})$$

kde E je neuplný eliptický integrál, i.e.:

$$E(\varphi, x^2) = \int_0^{\varphi} \sqrt{1-x^2 \sin^2 \vartheta} \, d\vartheta \quad (\text{Eq})$$

Da sa ukázať, že:

$$E\left(\frac{\pi}{4} + \frac{z}{2}, \xi\right) - E\left(\frac{z}{2}, \xi\right) \\ = E(\xi) - E\left(\frac{\pi}{4}, \xi\right) + \frac{\left(\frac{\pi}{2} - z\right)}{2(1+g)} \left[\sqrt{1+g^2} + g - 1 + \left(\frac{\pi}{2} - z\right) \frac{g\sqrt{1+g^2}}{(1-g)^2} \right] \quad (\text{Eq})$$

pricom rozdiel dvoch eliptických integrálov na pravej strane horeuvedenej rovnice vieme rozpisat ako rozvoj, z ktorého prvé štyri členy sú:

$$E(\xi) - E\left(\frac{\pi}{4}, \xi\right) \approx \frac{\pi}{4} - \frac{(2+\pi)}{16} \xi - \frac{(8+3\pi)}{256} \xi^2 - \frac{(44+15\pi)}{3072} \xi^3 - \frac{(1600+525\pi)}{196608} \xi^4 \dots \quad (\text{Eq})$$

Parameter

$$\xi = \frac{4g}{(1+g)^2} \quad (\text{Eq})$$

nadobúda hodnoty od 0 do 1, ale pre väčšinu typických asymetrií parametrov (g) je blízky jednotke. Napriek tomu si myslím, že rozvoj až po štvrtý rad stačí, keďže expanzné koeficienty klesajú celkom ostro:

$$E(\xi) - E\left(\frac{\pi}{4}, \xi\right) \approx 1.57 - 0.32\xi - 0.07\xi^2 - 0.03\xi^3 - 0.016\xi^4 \dots \quad (\text{Eq})$$

Napokon:

$$I_A(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{1}{D} \frac{k_A}{4\pi} \frac{1}{(1-g)} \left\{ E(\xi) - E\left(\frac{\pi}{4}, \xi\right) + \left(\frac{\pi}{2} - z\right) \frac{1}{2(1+g)} \times \left[\sqrt{1+g^2} + g - 1 + \left(\frac{\pi}{2} - z\right) \frac{g\sqrt{1+g^2}}{(1-g)^2} \right] + \right. \\ \left. + \frac{2g}{(1+g)} \left[\frac{\sin z}{\sqrt{1+g^2+2g \cos z}} - \frac{\cos z}{\sqrt{1+g^2-2g \sin z}} \right] \right\} \quad (\text{Eq})$$

kde $E(\xi) - E\left(\frac{\pi}{4}, \xi\right)$ nahradzujeme rozvojom.

Celkový signál je: $I(z) = I_R(z) + I_A(z)$.

Ak nahradime objemove koeficienty rozptylu optickymi hrubkami (co sa da, kedze su linearne zavisle), tak potom

$$I_R(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{3}{D} \frac{k_R}{16\pi} \left(\frac{\pi}{4} + \frac{z}{2} + \frac{\sin 2z}{4} \right) \quad (\text{Eq.1})$$

$$I_A(z) \propto \frac{Q_0}{\cos z} \frac{1}{D} \frac{\tau_A}{4\pi} \frac{1}{(1-g)} \left\{ E(\xi) - E\left(\frac{\pi}{4}, \xi\right) + \left(\frac{\pi}{2} - z\right) \frac{1}{2(1+g)} \times \left[\sqrt{1+g^2} + g - 1 + \left(\frac{\pi}{2} - z\right) \frac{g\sqrt{1+g^2}}{(1-g)^2} \right] + \frac{2g}{(1+g)} \left[\frac{\sin z}{\sqrt{1+g^2+2g\cos z}} - \frac{\cos z}{\sqrt{1+g^2-2g\sin z}} \right] \right\} \quad (\text{Eq.2})$$

kde spektrálnu závislosť simulujeme v týchto parametroch nasledovne:

$$\tau_R = 0.00879\lambda^{-4.09} \quad (\lambda \text{ v mikrometroch})$$

$$\tau_A = \tau_{A0} \left(\frac{\lambda}{\lambda_0} \right)^{-\alpha} \quad (\text{kde } \tau_{A0} \text{ je aerosolová optická hrubka na vlnovej dĺžke } \lambda_0)$$

$$g = \frac{\cos^2 G(a, \lambda b)}{1 + G^2(a, \lambda b)} \quad (\text{kde } a \text{ a } b \text{ su parametre modifikovanej distribučnej funkcie castic, } f(r))$$

$$G(a, \lambda b) = \frac{10\gamma^2 + \lambda b}{8\pi} \frac{8}{10 + 5(\gamma\pi)^{-2}} \quad (\text{kde } \gamma = 0.577 \text{ je Eulerova konštanta}).$$

má tam by "a" v menovateli veda 5

Volbou parametrov a , b , τ_{A0} pri danej λ_0 , α a zenitového uhla pozorovania z mozeme simulovať jas oblohy nad mestom ako $I(z) = I_R(z) + I_A(z)$. Q_0 je konštanta umernosti (množstvo fotonov emitovaných do jednotkového priestorového uhla) a D je vzdialenosť pozorovateľa od zdroja.

Mozeme napr. voliť: $a = 2$, $b = 20 [\mu m^{-1}]$, $\tau_{A0} = 0.1 \dots 0.4$ pri danej $\lambda_0 = 0.5 [\mu m]$, $\alpha = 1$